

Religió, cultura i valors

Codi: 102017
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OT	4	0
2500798 Educació Primària	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Juan Montserrat Pulido

Correu electrònic: JoanCarles.Montserrat@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No es requereixen prerequisits per aquesta assignatura. Pot ser alumne qualsevol que estigui en les condicions de ser matriculat en una assignatura de tercer o quart curs del grau de Ciències de l'Educació. Més aviat forma part d'un bloc o mòdul de 4 assignatures: la "Teologia i la seva pedagogia", que un cop cursades habiliten per impartir l'assignatura de Religió catòlica en educació infantil i primària.

Ho podem trobar tot en el web de la Conferència Episcopal Espanyola,

<http://www.conferenciaepiscopal.es/programa-deca-2/>

i també al portal

www.religio.cat

Objectius

OBJECTIUS

1º Capacitar i preparar futurs professors d'ensenyament religiós escolar, en l'àmbit de la EI i EP, que garanteixin una formació religiosa i moral catòlica de qualitat, ofertada als alumnes des del respecte a la pròpia llibertat i en el àmbit acadèmic

2º Promoure la lectura bíblica i l'ús dels textos bíblics: símbols, gèneres literaris, contextos, intencionalitat religiosa dels textos

3º Presentar una teologia bíblica bàsica a partir dels grans temes de la història de la Salvació i ajudar a la comprensió de la revelació progressiva de Déu que culmina en Jesucrist, Paraula Encarnada

4º Oferir una síntesi actualitzada dels continguts essencials de la fe cristiana i la necessària síntesi entre la fe i la cultura, la fe i la ciència, especialment en els temes on més pot haver risc d'incomprensió

5º Proporcionar l'adequada articulació de la fe amb el conjunt dels sabers

Competències

Educació Infantil

- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
- Reflexionar en grup sobre l'acceptació de normes i el respecte als altres.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Educació Primària

- Conèixer el fet religiós al llarg de la història i la seva relació amb la cultura.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer el fet religiós al llarg de la història i la seva relació amb la cultura.
2. Defensar, modificar i reconstruir les idees i conviccions pròpies a partir de l'acceptació i valoració d'opinions i judicis diferents.
3. Elaborar materials i seqüències didàctiques que facilitin la comprensió de creences diferents, fent èmfasi en els aspectes comuns d'aquestes creences.
4. Interpretar de forma sistemàtica el fet religiós en diverses cultures i la seva influència social, ètica i cultural, per a adquirir conductes de respecte en relació a la fe i a les cultures.
5. Valorar situacions socials reals que succeeixen al entorn social proper i fomentar respostes cap a aquestes situacions que promogui el respecte pels Drets Humans.

Continguts

TEMARI. CONTINGUTS:

Tema 0: Presentació del mòdul "Teologia catòlica i la seva pedagogia" i de l'assignatura en el seu context

1. Sentit i contingut d'aquest mòdul
2. Situació de l'ensenyament de la religió a Espanya i al món, especialment a la UE
3. La importància d'aprendre la religió des d'infants

Tema 1: Introducció al missatge cristià

1. L'ésser humà, ésser religiós
2. Déu surt a l'encontre de l'ésser humà: la Revelació
3. Les Sagrades Escripures

Tema 2: El misteri de Déu

1. Accés al coneixement de Déu, a través de la creació i de la revelació
2. El Déu Ú, omnipotent, bondados, Creador, Senyor, Pare provident
3. Breu introducció al misteri de la Santíssima Trinitat
4. La creació, obra de la saviesa i la bondat de Déu

Tema 3: Jesucrist, revelació plena de Déu

1. Fonts d'accés al coneixement històric de Jesús. Els Evangelis.
2. Pre-història de la salvació: l'espera d'un Messies Salvador.
3. Els noms de Jesús: Fill de l'home, Crist, Fill de Déu, Salvador.
4. Veritable Déu i veritable home. Com és home el Fill de Déu.
5. Les generacions davant el misteri de Crist

Tema 4: Vida i missatge de Jesús

1. Tota la vida de Jesús és misteri: revelació, redempció i recapitulació
2. Els misteris de la vida oculta de Jesús
3. Els misteris de la vida pública de Jesús: missatge, signes, exigències
4. El missatge de Jesús avui

Tema 5: Passió, mort i resurrecció de Jesús

1. Anuncis i sentit que Jesús donà a la seva passió i mort
2. Motius i fets del procés i la mort de Jesús
3. El fet de la resurrecció de Jesús. Els apòstols, testimonis de la resurrecció
4. L'exaltació de Jesús com a Senyor
5. La litúrgia i els sagraments, memorial de la Pasqua del Senyor

Tema 6: L'Esperit Sant, enviat per Jesús

1. La Pentecosta. Qui és i què fa l'Esperit Sant (Noms i símbols)
2. L'acció de l'Esperit Sant en l'Església
3. L'acció de l'Esperit Sant en les ànimes
4. La vida del cristià marcada pel misteri de la Santíssima Trinitat
5. (el Pare i la seva amorosa providència, el Fill i la seva entrega, l'Esperit i la seva vitalitat)
6. Fills de Déu, cridats a la benaurança, llibertat-manaments, llei-gràcia
7. Els sants en la història, testimonis vivents de la Bona Notícia

Tema 7: L'Església de Jesucrist

1. Fundació i fonamentació de l'Església per Crist
2. Noms i imatges del NT sobre l'Església
3. La realitat divino-humana de l'Església: sagrament, comunió, Cos místic.
4. (Símbols i imatges de l'Església. Comunitat entre Déu i els homes.)
5. Prerrogatives que Crist confià a la seva Església.
6. La visibilitat de l'Església.
7. La missió de l'Església.
8. L'Església al llarg de la història: llums i ombres?

Tema 8: Escatologia cristiana

1. Escatologia individual i escatologia social
2. Sentit cristià de la mort. El més enllà. La responsabilitat de la vida present
3. La plenitud del Regne, el cel nou i la terra nova, la resurrecció futura
4. Destrucció, reencarnació o resurrecció

Metodologia

Exposició a l'aula, ús de materials audiovisuals i recursos d'internet, i treballs personals i en equip.

El treball a l'aula es fa amb la presència del professorat, el treball en equip o grup, autònomament però és avaluat individualment o en una exposició a l'aula.

Al llarg del curs tenim programada una visita preparada i guiada a la Sagrada Família, com a síntesi de la fe i la cultura en el modernisme i l'art contemporani a Catalunya. També hi ha la visita a Caritas diocesana de Terrassa i / o la visita a una parròquia del Bisbat. També una sessió amb professors o mestres de Religió catòlica a l'escola pública, preferentment.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Treball a l'aula per explicar els temari proposat amb intervenció activa de l'alumnat	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Treball teològic sobre un tema, en equip	10	0,4	1, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Altres aportacions opcionals (Caritas, entorn religiós, Sagrada Família...)	15	0,6	1, 4, 5
Altres lectures proposades	8	0,32	1, 2, 3, 4, 5
Lectura de textos i visionat de vídeos. Tema fe i ciència	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5
Treball bíblic sobre la lectura d'un evangeli	20	0,8	1, 3, 4, 5

Avaluació

L'avaluació tindrà en compte els següents ítems:

-Lectures i comentaris de fe i ciència (individual) (20%)

-Tema bíblic (individual) (45%)

-Tema teològic (equip) (20%)

-Aportacions sobre activitats opcionals proposades a l'aula (Visites fetes a Caritas, Sagrada Família, entorn parroquial) (15%)

La part més important, el treball bíblic (lliurat no més tard del 20 de juny de 2019), es pot recuperar durant l'última setmana de juny (fins el 27 de juny de 2019).

El lliurament de treballs escrits es pot fer fins al 20 de juny de 2019.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Altres activitats proposades durant el curs, de caràcter optatiu (Caritas, Sagrada Família, coneixement de l'entorn religiós...) Individual	15%	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5
Tema fe i ciència: lectura de textos i anàlisi/comentari. Vídeos sobre el tema. Individual	20%	8	0,32	1, 2, 3, 4, 5
Treball bíblic. Lectura de l'evangeli i aplicació didàctico-docent en un tema concret. Parte individual, parte en equipo	45%	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5
Treball teològic en equip	20%	8	0,32	3, 4, 5

Bibliografia

recursos bibliogràfics

Bíblia Catalana. Traducció interconfessional, Barcelona, 2005

La Sagrada Biblia, Conferencia Episcopal Española, 2010

Catecisme de l'Església Catòlica, Coeditors catalans del Catecisme, Barcelona, 2005

Catecismo de la Iglesia Católica, Asociación de Editores del Catecismo, Madrid 1997

Catecisme de l'Església Catòlica, Coeditors Catalans del Catecisme, Barcelona 1998

YOUCAT, Catecisme jove de l'Església Catòlica, Ediciones Encuentro, Madrid 2011.

Bibliografia complementària

CONCILIO VATICANO II; *Constitució DEI VERBUM*, *Constitució D. LUMEN GENTIUM*, *Const. past. GAUDIUM ET SPES*.

Escaffre, Bernadette; Evangelio de Jesucristo según San Juan, Cuadernos bíblicos 145-146; Estella (Navarra), 2017

Raynier, Chantal; Para leer a San Pablo; Verbo Divino, Estella, 2009

SAYÉS, JOSÉ ANTONIO; *Teología para nuestro tiempo*. Madrid, 1995

Com veiem, la major part de la bibliografia no esmenta autors concrets perquè són textos pertanyents a la bimilenària tradició eclesial, obra de dones i homes que van compilar els textos bàsics que enriqueixen la fe dels creients, i permeten l'acostament a la mateixa fe, com a estudiosos, a aquells que no la comparteixen en part o del tot.